

مذاکرات سازش در معرض خطر حتمی

کلینتون سرخورده است، نتانیاهو موضعی بی‌اعتنا و گستاخانه گرفته است و عرفات انتظار می‌کشد، آیا طرح صلح خاورمیانه آینده‌ای دارد؟

●●●

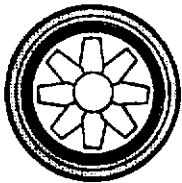
اکثر معاملات سیاسی از پیش طراحی شده‌اند. مشاوران و دستیاران حکومت‌ها به مذاکره می‌پردازند و سپس رؤسای حکومت‌ها وارد می‌شوند و امضای خود را پای نتایج مذاکرات می‌گذارند، با یکدیگر دست می‌دهند و جلو دوربین‌ها لی‌خند می‌زنند و تظاهر به موفقیت می‌کنند. اما این اتفاق تاکنون برای خانم مادالین آلبرایت، وزیر خارجه آمریکا، نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل و عرفات رئیس حکومت خودگردان فلسطینی نیفتاده است تا قیافه‌های خندان به خود بگیرند و جلوی دوربین‌ها به جهانیان بگویند بن بست مذاکرات سازش خاورمیانه درهم شکسته است، این روابط سه جانبه از ویژگی‌های دیپلماسی معمول برخوردار نیست بلکه روابطی است که چنانچه در آن احیاء مذاکرات به فوریت تأمین نشود هیچ افق روشنی برای صلح در منطقه باقی نمی‌گذارد. آلبرایت به دنبال بی‌نتیجه ماندن برنامه‌های گردآوردن رهبران اسرائیلی و فلسطینی به نتانیاهو اولتیماتوم داده است یا به تقاضای آمریکا مبنی بر واگذاری سیزده درصد دیگر از ساحل غربی رود اردن به فلسطینی‌ها جواب مثبت دهد و یا انتظار نداشته باشد در آینده در کاخ سفید به مذاکرات ادامه دهد.

در ماه گذشته هنگامی که مذاکرات سه جانبه آلبرایت، نتانیاهو و عرفات در لندن با شکستی سخت روبرو شد، خانم هیلاری کلینتون همسر رئیس جمهوری آمریکا برای اجتماعی از جوانان عرب و اسرائیل که در شهر ویلارنس سوئیس گرد آمده بودند از طریق ماهواره سخن گفت و در سخنان خود ترکیب «کشور فلسطینی» را به کاربرد. یکی از دانشجویان بلافاصله جمله را قاپید و از بانوی اول آمریکا سؤال کرد منظورش از کشور فلسطینی چیست؟ چرا که در حال حاضر چنین کشوری وجود ندارد. خانم کلینتون با صدایی فروخورده که نشان می‌داد مایل نیست بیش از این خود را در

انفجار آمیزترین مشکل سیاسی نیم قرن گذشته درگیر کند پاسخ داد: «به نظر من این که فلسطینی‌ها یک کشور داشته باشند به سود منافع بلندمدت خاورمیانه خواهد بود.» کاخ سفید واشنگتن بلافاصله نسبت به اظهارات خانم کلینتون واکنش نشان داد و ضمن رد گفته‌های هیلاری این گفته‌ها را نظر شخصی او دانست و اعلام کرد چنین نظریاتی سیاست رسمی ایالات متحده که در گذشته نامی از کشور فلسطینی در آن به میان نیامده است، نیست. اما حرف‌های خانم کلینتون اثر خود را گذاشته بود، عنوان بزرگترین روزنامه‌های کشورهای عرب به این گفته‌ها اختصاص داده شد و مقامات اسرائیلی این سخنان را زیر ضربات انتقادی خود گرفتند تا جایی که مسئله می‌رفت تا اثری بسیار منفی بر روند مذاکرات سازش باقی گذارد که دستگاه حکومتی کلینتون از چنین وضعی هراس دارد.

از سال ۱۹۹۶ که نتانیاهو به نخست‌وزیری اسرائیل انتخاب شد همواره سعی کرده است چوب لای چرخ روند توافق‌هایی بگذارد که اسلاف او امضای خود را زیر آنها گذاشته بودند. نتانیاهو به بهانه‌های گوناگون از جمله این که عقب رفتن از سرزمین‌های اشغالی سیاست‌های او را در داخل اسرائیل به مخاطره می‌اندازد، یا این که عرفات به اندازه کافی در برخورد با تروریسم جدی نیست و ... در مذاکرات سازش کارشکنی کرده است. پاره‌ای از سیاستمداران آمریکایی

از خود می‌پرسند آیا زمان آن فرا نرسیده است که آمریکا به عنوان یک میانجی با صداقت در روند صلح به مخالفت با اسرائیلی‌ها برخیزد؟ آثار در پیش گرفتن چنین روشی در گوشه و کنار دیده می‌شود، پاره‌ای از حامیان بانفوذ نتانیاهو در آمریکا اخیراً به او تاخته‌اند و تا جایی پیش رفته‌اند که از طرفداران نتانیاهو در اسرائیل خواسته‌اند دست از حمایت او بردارند. آنها از این که هر تاکتیک ایالات متحده برای پیشبرد مذاکرات سازش به نوعی به وسیله ترفندهای نتانیاهو خنثی می‌شود به ستوه آمده‌اند. یک مقام برجسته آمریکایی می‌گوید: «ما از این که همه تلاش‌هایمان با ناکامی روبرو می‌شود خسته شده‌ایم، اسرائیل باعث شده است که کل منطقه خاورمیانه در لبه پرتگاه قرار

هواکش پارسیان
PARSIAN FAN

دروازه دولت - اول خیابان دکتر مفتاح (روزولت سابق)
پلاک ۳۳-۳۵ فاکس ۸۳۸۷۲۹
تلفن ۸۸۳۵۵۳۱ - ۸۳۸۷۲۹

مؤسسه آتش نشان

تولیدکننده:
تعمیرات و شهرهای
آتش‌نشانی
دستگاه‌های کف‌ساز

خدمات: آتش‌نشانی
لوازم آتش‌نشانی و لیمنی،
شارژ
سیستم اعلام حریق حفاظت
فردی

عضو اتحادیه ماشین‌ساز و فلز تراش تهران

گیرد»

همزمان با فرسودگی شکیبایی ایالات متحده، مقامات کاخ سفید نقش آمریکا را از یک میانجی ساده به یک شرکت کننده فعال در مذاکرات سازش ارتقاء داده‌اند.

فقط سه درصد

در حال حاضر ۷۳ درصد از سرزمینهای ساحل غرب رود اردن در اشغال اسرائیل و تنها ۳ درصد آن در اختیار حکومت خودگردان فلسطینی‌ها است. مذاکرات کنونی روند صلح در مورد ۲۴ درصد باقیمانده این سرزمینها است که واگذاری آنها به فلسطینی‌ها باید به تأیید نهایی اسرائیل برسد. اسرائیل می‌گوید زمانی به این تأیید تن می‌دهد که همه مسائل مربوط به امنیت آن در این سرزمینها حل و فصل شده باشد. طرح آمریکا برای واگذاری بخشی از این سرزمینها به فلسطینی‌ها به اسرائیل توصیه می‌کند ظرف ۱۳ هفته ۱۳ درصد از زمینهای ذکر شده را به فلسطینی‌ها واگذار کند تا به خاک حکومت خودگردان منضم شود و عرفات نیز در برابر چنین امتیازی متعهد شود تلاش خود را برای مبارزه با تروریسم تشدید کند و منشور سازمان آزادیبخش فلسطین را که در آن محو اسرائیل پیش‌بینی شده است اصلاح نماید. عرفات که قبلاً خواهان ۳۰ درصد از سرزمینهای ساحل غربی بود از مواضع خود عقب نشست و به طرح آمریکا برای الحاق ۱۳ درصد گردن گذاشت ولی نتانیاها و کابینه او می‌گویند دادن هر امتیازی بیش از ۹ درصد از سرزمینهای ساحل غربی امنیت ملی اسرائیل را تهدید خواهد کرد. زمانی که عرفات طرح آمریکا را بسذیرت حکومت کلینتون و وزیر خارجه اش خانم آلبرایت انتظار داشتند حرکت بعدی نتانیاها نظر آنها را تأمین کند. ولی نتانیاها در عوض سکوت اختیار کرد و تاکتیک در انتظار گذاشتن حریف را در پیش گرفت و در عین حال از واشنگتن خواست نماینده ویژه خود دنیس راس را بار دیگر به تل‌آویو اعزام کند تا شاید راهی برای خروج از بن‌بست پیدا شود. این انعطاف نتانیاها به آن دلیل بود که تصور می‌کرد در پیش گرفتن راه افراط و سرسختی در مقابل حریف ممکن است پایه‌های حکومت او را در داخل کشور سست کند ولی پس از حضور نتانیاها در کاخ سفید و رد قطعی طرح کلینتون یک نظرخواهی آماری در اسرائیل نشان داد ۴۶ درصد با روش او موافق و ۴۳

عرفات با رابین دست دوستی داد تا ۳۰ درصد از سرزمینهای ساحل غربی رود اردن را برای دولت خود گردان بگیرد، اما اکنون با ذبه در آوردن های ناتانیاها رو به رواست!

درصد مخالفند.

تا این لحظه دو جریان هنوز به سود اسرائیل نیست، یکی اولتیماتوم آلبرایت مبنی برکنار گذاشتن ملاقاتهای طرفین ذینفع در کاخ سفید و دیگری گفته‌های همسر رئیس جمهوری آمریکا در باره «کشور فلسطینی». کنگره آمریکا برای استمالت از نتانیاها و از میان برداشتن اثرات این دو مورد وارد صحنه شد و ۸۱ نفر از سناتورهای آمریکایی در نامه‌ای به کلینتون از او خواستند از افشای جزئیات طرح کاخ سفید خودداری کند زیرا معتقدند انتشار جزئیات طرح می‌تواند تا حدود زیادی از وجهه نتانیاها در میان یهودیان آمریکا بکاهد. به جز یهودیان، جمهوریخواهان غیریهودی و دست راستی‌های افراطی کنگره هم نظر خوشی به طرح کاخ سفید ندارند. اخیراً نیوت گینگریچ رئیس مجلس نمایندگان آمریکا طی نامه‌ای به رئیس جمهوری تأکید کرده است: «اسرائیل باید خود بتواند درباره نیازمندیهای امنیتی خود تصمیم بگیرد و بدون در نظر گرفتن نظرات آمریکا شرایط مذاکرات صلح را تعیین نماید».

در میان این تحولات عرفات خود را در وضعیتی بسیار غیرعادی می‌بیند زیرا ظاهراً برای نخستین بار خود را با آمریکا و علیه اسرائیل در یک جبهه مشاهده می‌کند. فلسطینی‌ها نیز از این که تصور می‌کنند آمریکا و اسرائیل را به جان هم انداخته‌اند خوشحال به نظر می‌رسند. اما انتظار آنها نمی‌تواند همیشگی باشد. موافقت‌نامه اسلو چهارم ماه مه ۱۹۹۹ را تاریخ قطعی برای حل و فصل کامل اختلافات فلسطینی‌ها و اسرائیل و از جمله سرنوشت کشور

فلسطین و تعیین سرنوشت

بیت‌المقدس را در چارچوب مذاکرات صلح قرار داده است و عرفات گفته است چنانچه تا آن تاریخ مفاد موافقتنامه به اجرا درنیامده باشد به طور یک جانبه اعلام کشور مستقل فلسطینی خواهد کرد.

در اوائل تصور می‌شد روند سازش به دهها سال خونریزی در خاورمیانه خاتمه

خواهد داد و امروز مشاهده می‌شود در صورت فروریزی فصول موافقتنامه اسلو نه تنها همه اعتبار آمریکا در منطقه زیر سؤال می‌رود بلکه منطقه را به دورانی دیگر که آکنده از خشونت و خونریزی است سوق خواهد داد.

مآخذ: مجله نیوزویک - ۱۸ ماه مه ۱۹۹۸
برگردان از بخش ترجمه «گزارش»

تکلمه ماهنامه:

در هفته‌های اخیر دولت اسرائیل با اجرای طرح موسوم به «بیت‌المقدس بزرگ» گام تازه و خطرناکی را در راستای تأمین اهداف نهایی خود برداشته است. اجرای این طرح که گام اصلی برای یهودی کردن کامل بیت‌المقدس است نشان می‌دهد تل‌آویو به هیچ یک از تعهدات خود پایبند نیست. این طرح بخش‌های وسیعی از بیت‌المقدس را از مسلمانان (و حتی مسیحیان) می‌ستاند و در اختیار یهودیان قرار می‌دهد.

اجرای طرح مزبور به بحران طولانی خاورمیانه عربی ابعاد جدیدی بخشیده و زمینه را برای ایجاد تنش‌های تازه در منطقه فراهم کرده است.

در هر حال، اقدام جدید زمامداران تل‌آویو بار دیگر ثابت کرد آنان به هیچ قرار و تعهدی پایبند نیستند و نه تنها به تعهدات خود در قراردادهای سازش عمل نمی‌کنند، بلکه برای افق‌های سیری ناپذیرشان، هر روز بخشی دیگر از حقوق فلسطینیان را می‌بلعند!

